RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

BÜYÜK BRİTANYA I
Kraliçe Elizabeth dönemi

KARACAN

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Copyright: Daniel Mallo-Editorial Palsa S.A., Mexico
Türkiye'de Yayın Hakkı: KARACAN YAYINLARI/ONK

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinator: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı: **DENİZ DAĞDELEN**

Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **COŞKUN GÜNGÖRER**

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı, 3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı, 15.10.1984 tarih ve 6125 sayılı kararları ile ilk 15 sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.

Renk Ayırımı: **ÇALİ GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASIMEVİ**

Adres: **KARACAN YAYINLARI,** Basın Sarayı, Cağaloğlu-İstanbul.
Tel: 527 00 34 - 526 69 00

Fiyatı: 250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL

KRALİÇE ELİZABETH DÖNEMİ

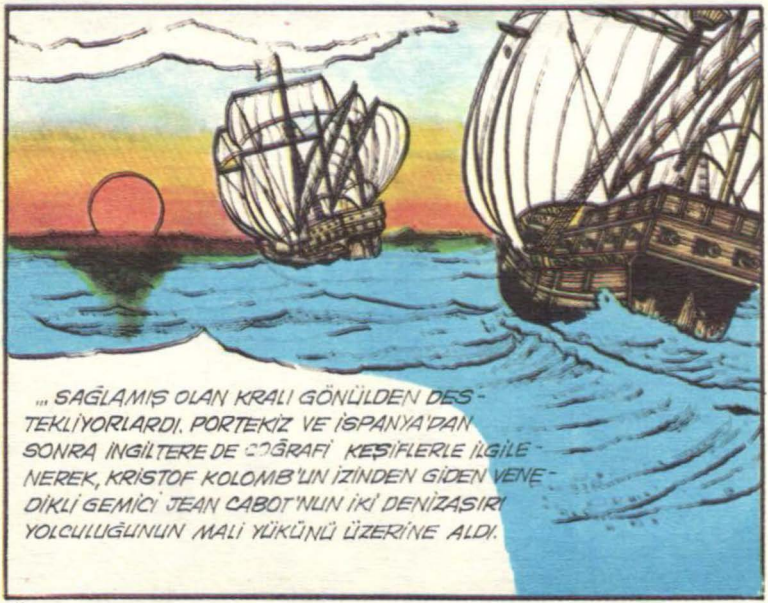
KRALİÇE ELİZABETH DÖNEMİ

SONUNDA FRANSA'DA SÜRGÜN-
DE BULUNAN HENRY TUDOR ADLI BİR
İNGİLİZ SOYLUSU 1485'TE YORK SÜLA-
LESİNDEN III. RICHARD'I BOSWORTH'-
TA YENİLGİYE UĞRATARAK...

...VII. HENRY ADIYLA TAÇ GİYDİ VE
1603 YILINA KADAR SÜRECEK
OLAN TUDOR HANEDANINI KURDU.

I. TUDOR DEVRİNDE ÜLKEDE MUTLAK BİR MONARŞİ HÂKİMDİ. TÜCCARLAR, BANKERLER VE MÜTEAHHİTLERDEN OLUŞAN BURJUVA SINIFI, SOYLULARIN AKSİNE EKONOMİNİN GELİŞMESİ İÇİN GEREKLİ BARIŞ ORTAMINI...

... SAĞLAMIŞ OLAN KRALI GÖNÜLDEN DESTEKLİYORLARDI. PORTEKİZ VE İSPANYA'DAN SONRA İNGİLTERE DE COĞRAFİ KEŞİFLERLE İLGİLENEREK, KRİSTOF KOLOMB'UN İZİNDEN GİDEN VENEDİKLİ GEMİCİ JEAN CABOT'NUN İKİ DENİZAŞIRI YOLCULUĞUNUN MALİ YÜKÜNÜ ÜZERİNE ALDI.

1497 VE 1498 YILLARINDA İKİ KEŞİF YOLCULUĞUNA ÇIKAN CABOT, NEWFOUNDLAND ADASINA KADAR UZANARAK LABRADOR VE KUZEY AMERİKA KIYILARINI KEŞFETTİ.

ANCAK GEREK KIZILDERİLİ SALDIRILARI, GEREKSE ADI GEÇEN TOPRAKLARIN ELVERİŞSİZLİĞİ VE TORDESİLLAS ANTLAŞMASI HÜKÜMLERİNİ ÖNE SÜREN PORTEKİZLİLERLE İSPANYOLLARIN DURUMA MÜDAHALESİ, İNGİLTERE'Yİ BU BÖLGEYİ FETHETME KARARINDAN CAYDIRDI.

BU ARADA KRAL YENİK DÜŞMÜŞ SOYLULARA AİT ARAZİLERİ KENDİ ADAMLARI ARASINDA PAYLAŞTIRMAK VE FEODAL REJİM YANLISI PARLAMENTONUN YETKİLERİNİ KISMAKLA MEŞGULDÜ.

1509'DA YERİNE OĞLU VIII. HENRY GEÇTİ. BU DÖNEMDE ÜLKEDE KRALDAN SONRA EN BÜYÜK GÜÇ KILISEYDİ.

...GÖREVİNİ SÜRDÜRDÜ. BUNA RAĞMEN KİLİSENİN GÜÇLENMESİ, KUTSAL ROMA GERMEN, FRANSA VE İSPANYA ÖRNEĞİNDE OLDUĞU GİBİ "DEVLET İÇİNDE DEVLET" DEMEKTİ VE MUTLAK MONARŞİYİ OLUMSUZ YÖNDE ETKİLEYEBİLİYORDU.

PAPA'NIN 1513'TE VIII. HENRY'NIN ESİ CATHERİNE D'ARAGON'DAN BOŞANMASINA RIZA GÖSTERMEMESİ ÜZERİNE KRAL, ROMA'DAN AYRI BAĞIMSIZ BİR KİLİSE KURULMASINA KARAR VERDİ.

BU DURUMDA EN BÜYÜK DİNİ YETKİLİ DE KENDİSİ OLUYORDU. YENİ İNGİLİZ KİLİSESİ KATOLİK MEZHEBİ KURALLARINA GÖRE FAALİYET GÖSTERECEĞİNİ AÇIKLADI.

FRANSA VE AVUSTURYA HANEDANLARININ ARASINDAKİ ÇEKİŞMEDEN YARARLANAN VIII. HENRY, AVRUPA'DA GÜÇLER DENGESİNİ KURMAYA YÖNELİK BİR POLİTİKA İZLEMEYE BAŞLADI. 1547'DE ÖLDÜĞÜNDE, YERİNE ÜÇÜNCÜ EVLİLİĞİNDEN OLAN OĞLU VI. EDWARD (10) GEÇTİ.

GENÇ KRAL 15 YAŞINDA ÖLDÜĞÜNDE İNGİLTERE TAHTININ İKİ VARİSİ BULUNUYORDU. ÜVEY KIZ KARDEŞLERİ: MARY VE ELİZABETH.

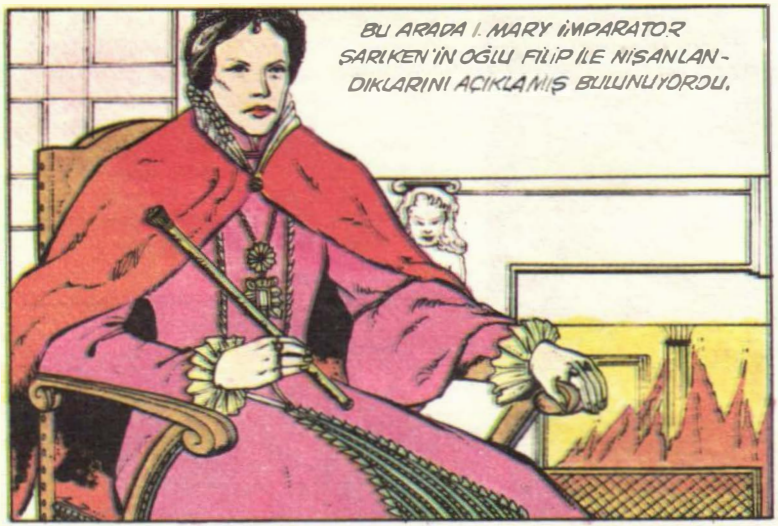

BUNLARDAN MARY TUDOR, PROTESTANLARIN KARŞI KOYMASINA RAĞMEN BÜYÜK BİR KESİMİN VE BİRKAÇ SOYLUNUN DESTEĞİNDE I. MARY ADIYLA TAÇ GİYDİ VE...
... ROMA İLE OLAN İLİŞKİLERİ YENİDEN DÜZENE KOYARAK KATOLİK MEZHEBİNİ BENİMSEDİ.

KRALİÇENİN TAÇ GİYDİĞİ TARİH OLAN 1553'TE KUZEY AVRUPA SAHİLLERİNDEN DOĞUYA GİDEN BİR YOL BULMAK ÜZERE ÜÇ TİCARET GEMİSİ İNGİLTERE'DEN DENİZE AÇILMIŞ BULUNUYORDU.

BUNLARDAN İKİSİ NORVEÇ'İN KUZEY SAHİLLERİNDEKİ BUZULLARA ÇARPARAK PARÇALANDI VE MÜRETTEBATIN TAMAMI AÇLIK VE SOĞUK KARŞISINDA YENİK DÜŞTÜ.

BUNA KARŞILIK ÜÇÜNCÜ GEMİ BEYAZ DENİZ'E AÇILARAK, USTA İSKOÇ DENİZCİSİ RİCHARD CHANCELLOR'UN YÖNETİMİNDE ARKHANGELSK'E VARMAYI BAŞARMIŞTI. CHANCELLOR, YANINDAKİ BİRKAÇ ADAMLA BİRLİKTE....
....KIŞ ORTASINDA KIZAKLA YAPTIĞI UZUN YOLCULUK SONUNDA YENİ KURULMUŞ OLAN RUS İMPARATORLUĞU'NUN BAŞKENTİ MOSKOVA'YA GELDİ.

BU DÖNEMDE RUSYA'NIN AVRUPA İLE OLAN İLİŞKİLERİ KESİLMİŞ DURUMDAYDI. POLONYA BATIYA GİDEN YOLU KESMEKTE VE TİCARET GEMİLERİNİN KUZEY RUSYA LİMANLARINA YANAŞMASINA İZİN VERMEMEKTEYDİ. BÜYÜK RUS İMPARATORLUĞU'NUN KURUCULARINDAN OLAN KORKUNÇ İVAN, POLİTİK VE EKONOMİK ÇIKARLARINI GÖZ ÖNÜNDE TUTARAK İNGİLİZ KÂŞİFLERİ BÜYÜK BİR İÇTENLİKLE KARŞILADI...

BU ARADA I. MARY İMPARATOR ŞARLKEN'İN OĞLU FİLİP İLE NİŞANLANDIKLARINI AÇIKLAMIŞ BULUNUYORDU.

KRALİÇENİN ÜLKEDE KATOLİK MEZHEBİNİ GÜÇLENDİRMEDE KENDİSİ İLE AYNI MEZHEPTEN OLAN VE BÜYÜK BİR İMPARATORLUĞUN VARİSİ DURUMUNDA BULUNAN FİLİP'E ÇOK İHTİYACI VARDI.

KENDİSİNE MUHALİF OLANLAR FİLİP'İN İLERİDE GÜÇLÜ BİR KRALLIĞIN BAŞINA GEÇECEĞİ VE YABANCI BİR HÜKÜMDAR OLMASI GEREĞİYLE İNGİLİZ TAHTININ MİLLİ KARAKTERİNİ TEHLİKEYE DÜŞÜRECEĞİ ENDİŞESİYLE BU EVLİLİĞE KARŞI ÇIKIYORLARDI.

KRALİÇE DANIŞMANLARININ UYARILARINA RAĞMEN 1554 YILINDA FİLİP İLE EVLENDİ, ANCAK KRAL DÜĞÜN TÖRENİNDEN HEMEN SONRA BABASINDAN KALAN MİRASI DEVRALMAK ÜZERE GİTTİĞİ İSPANYA'DA BİR DAHA GERİ DÖNMEYECEKTİ.

ÜLKEDE DİNDEN KAYNAKLANAN SORUNLAR KISA SÜREDE SİYASİ BİR HAVAYA BÜRÜNMEKTE GECİKMEDİ. KATOLİK MEZHEBİNİ BENİMSEYENLER İSPANYOL YANLISI, PROTESTANLAR İSE...
...MİLLİYETÇİ OLARAK KABUL EDİLİYORLARDI. PROTESTANLARIN AYAKLANMASINI SERT BİR BİÇİMDE BASTIRAN KRALİÇE, BUNDAN SONRA "KANLI MARY" (BLOODY MARY) OLARAK ANILACAKTI.

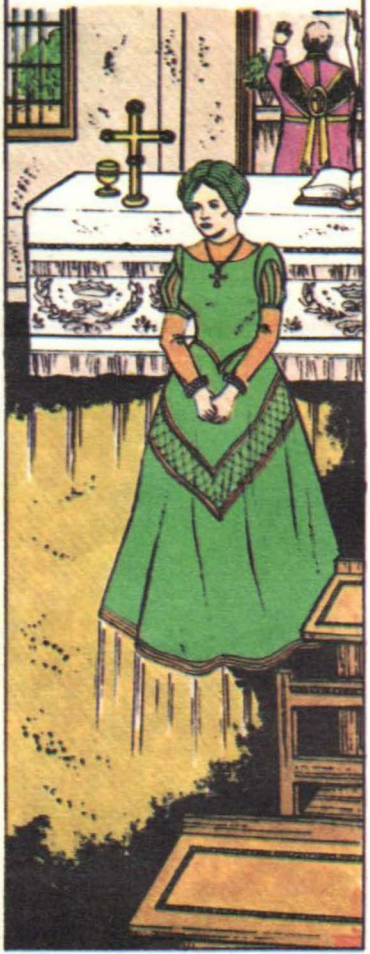

İNGİLTERE'NİN İSPANYA'NIN MÜTTEFİKİ OLARAK FRANSA İLE SAVAŞA GİRMESİ SONUCU AVRUPA'DA SON KALE OLAN CALAİS'NİN KAYBEDİLMESİ ÜLKEDE MUHALEFETİ DAHA DA ARTIRDI.

KRALİÇENİN 1558 KASIM'INDA, ARKASINDA BİR VARİS BIRAKMADAN ÖLÜMÜ ÜZERİNE YERİNE ANGLİKAN MEZHEBİNDEN ÜVEY KIZ KARDEŞİ ELİZABETH GEÇTİ.

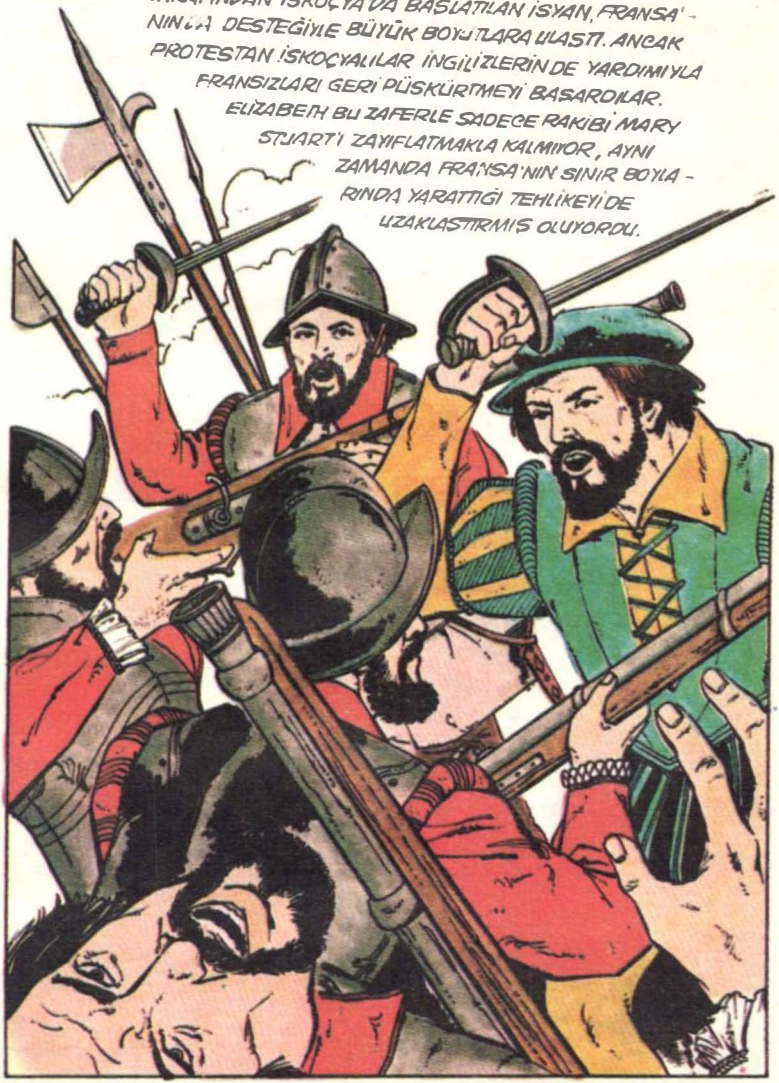

BU KEZ AYAKLANMA SIRASI KATOLİKLERE GELMİŞTİ. KATOLİKLER VIII. HENRY'NİN ANNE BOLEYN İLE PAPA TARAFINDAN ONAYLANMAMIŞ BERABERLİĞİNDEN DOĞAN YENİ KRALİÇEYİ TANIMAMAKTA DİRENİYORLAR VE....

...ANCAK İSKOÇYA KRALİÇESİ KATOLİK MARY STUART'IN HAKKI [illegible] EDİYORLARDI.

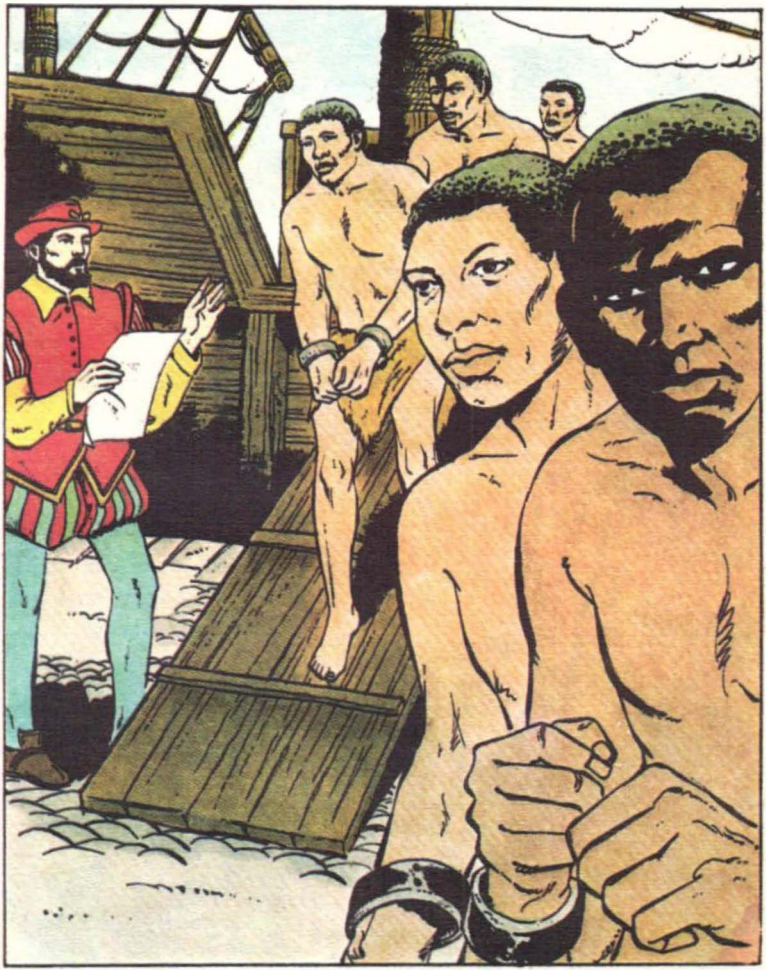
BU NEDENLE CALVIN'İN ÖĞRENCİSİ JOHN KNOX TARAFINDAN İSKOÇYA'DA BAŞLATILAN İSYAN, FRANSA'NIN DA DESTEĞİYLE BÜYÜK BOYUTLARA ULAŞTI. ANCAK PROTESTAN İSKOÇYALILAR İNGİLİZLERİN DE YARDIMIYLA FRANSIZLARI GERİ PÜSKÜRTMEYİ BAŞARDILAR. ELİZABETH BU ZAFERLE SADECE RAKİBİ MARY STUART'I ZAYIFLATMAKLA KALMIYOR, AYNI ZAMANDA FRANSA'NIN SINIR BOYLARINDA YARATTIĞI TEHLİKEYİ DE UZAKLAŞTIRMIŞ OLUYORDU.

YENİ KRALİÇE TAHTI İÇİN BÜYÜK BİR TEHLİKE ARZ EDEN KATOLİKLERİN BASKILARINA RAĞMEN MARY TUDOR'UN DUL EŞİ, İSPANYA KRALI II. FİLİP'İN EVLENME TEKLİFİNİ REDDETTİ.

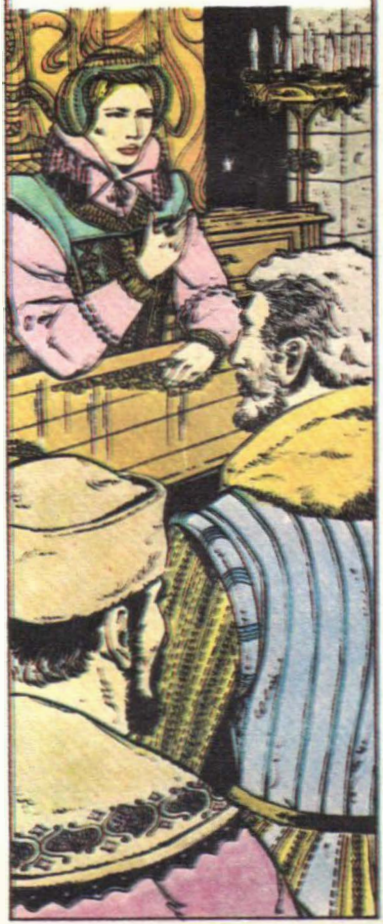
1558'DA BİRLİK YASASI'NI ONAYLAYARAK ÜLKENİN RUHANİ VE CİSMANİ TEK YETKİLİSİ HALİNE GELDİ. ANCAK BU, İNGİLTERE İLE PAPALIĞIN İLİŞKİLERİNİN YENİDEN TEHLİKEYE GİRMESİ DEMEKTİ.

İSPANYA İLE OLAN DOSTLUKTAN YARARLANAN KRALİÇE ELİZABETH, SİR JOHN HAWKİNS'İ AMERİKA KITASINDAKİ KOLONİLERİN İHTİYACI OLAN ZENCİ KÖLE TİCARETİNİ DÜZENLEMEKLE GÖREVLENDİRDİ. ANCAK HAWKİNS'İN BU GİRİŞİMİNİN İSPANYA TARAFINDAN PROTESTO EDİLMESİ ÜZERİNE KRALİÇE KÖLE TİCARETİNİ [illegible]
ZORUNDA KALDI.

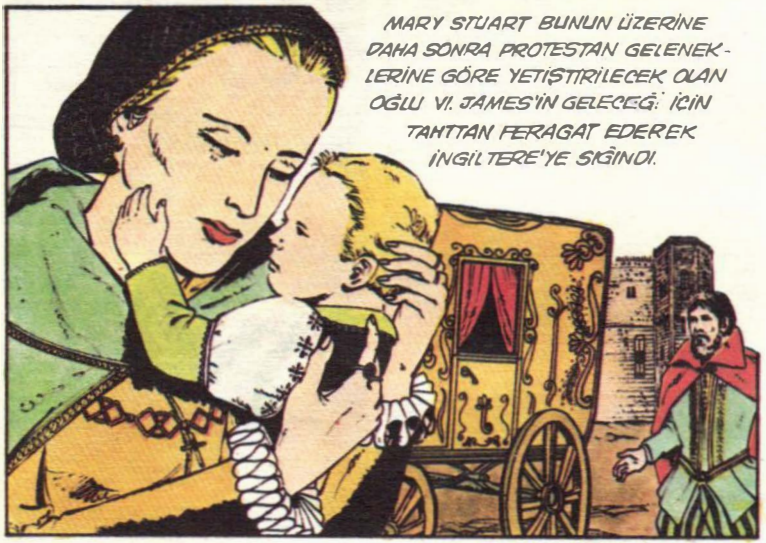

YASAĞIN 1567 YILINDA YİNE KRALİÇE TARAFINDAN KALDIRILMASINDAN SONRA DENİZE AÇILAN HAWKINS, İSPANYOL DONANMASININ ANİ BİR SALDIRISI SONUCU GEMİLERDEN ÜÇÜNÜ KAYBETTİ. GERİYE KALAN İKİ GEMİDEN BİRİ HAWKINS, DİĞERİ YEĞENİ FRANCİS DRAKE KOMUTASINDA OLMAK ÜZERE PERİŞAN BİR HALDE GERİ DÖNÜYORDU.

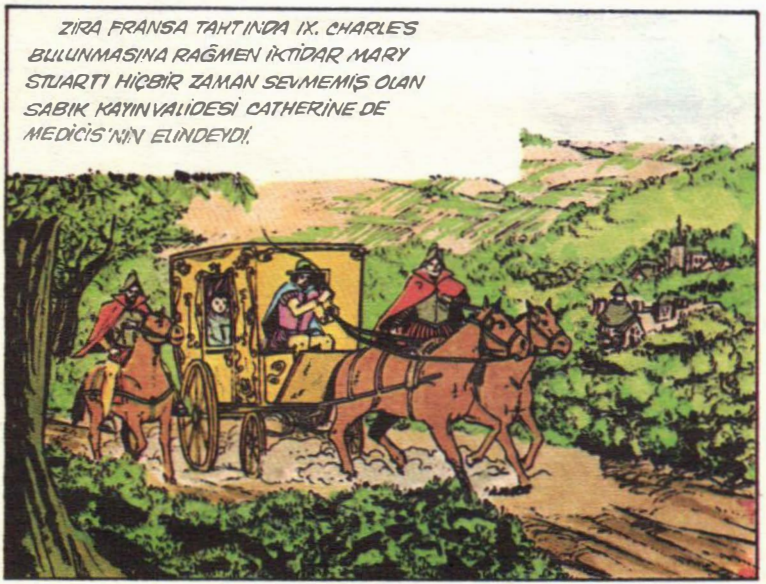
BU ARADA MARY STUART PROTESTANLARIN BÜTÜN İTİRAZLARINA RAĞMEN İSKOÇYA TAHTINI ELİNDE TUTMAYI BAŞARMIŞ VE EŞİ FRANSA KRALI II. FRANÇOİS'NIN ÖLÜMÜ ÜZERİNE LORD DARNLEY İLE EVLENEREK....

...ONDAN BİR OĞLU OLMUŞTU. YAKIN DOSTU BOTHWELL'İN DARNLEY'İ ÖLDÜRMESİ VE KRALİÇE İLE EVLENMESİ ÜLKEDE YENİ BİR AYAKLANMAYA YOL AÇTI (1568).

MARY STUART BUNUN ÜZERİNE DAHA SONRA PROTESTAN GELENEKLERİNE GÖRE YETİŞTİRİLECEK OLAN OĞLU VI. JAMES'İN GELECEĞİ İÇİN TAHTTAN FERAGAT EDEREK İNGİLTERE'YE SIĞINDI.

ZİRA FRANSA TAHTINDA IX. CHARLES BULUNMASINA RAĞMEN İKTİDAR MARY STUARTI HİÇBİR ZAMAN SEVMEMİŞ OLAN SABIK KAYINVALİDESİ CATHERİNE DE MEDİCİS'NİN ELİNDEYDİ.

SARAYA KARŞI GİRİŞİLEN BİR KOMPLOYU BASTIRAN KRALİÇE İSKOÇYA'NIN DEVRİK HÜKÜMDARINA ARKA ÇIKMAYA DEVAM ETTİ.

PAPA V. PİUS'UN 1571'DE KRALİÇE ELİZABETH'İ AFOROZ ETMESİ KATOLİKLERİ DAHA DA CESARETLENDİRMİŞTİ.

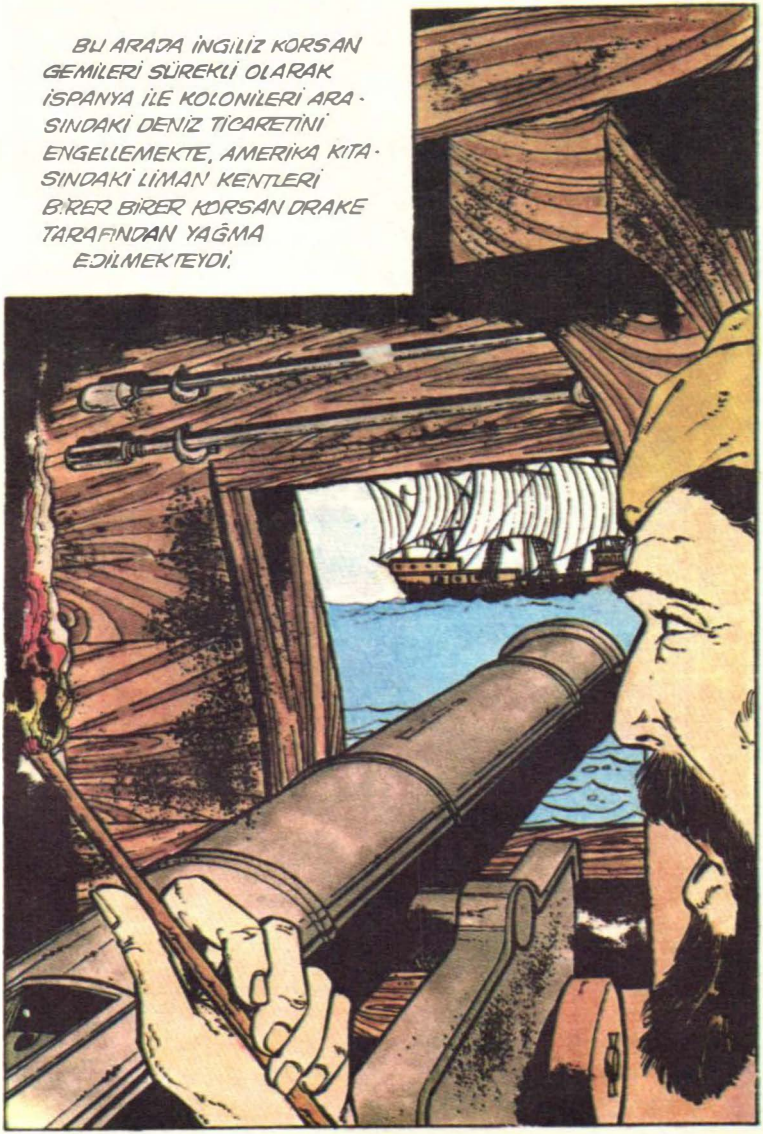
ANCAK İSPANYA KRALI II. FİLİP'İN DURUMA MÜDAHALE ETMEK İSTEMESİ ÜLKEDE MİLLİYETÇİLİK DUYGULARININ ARTMASINA VE....

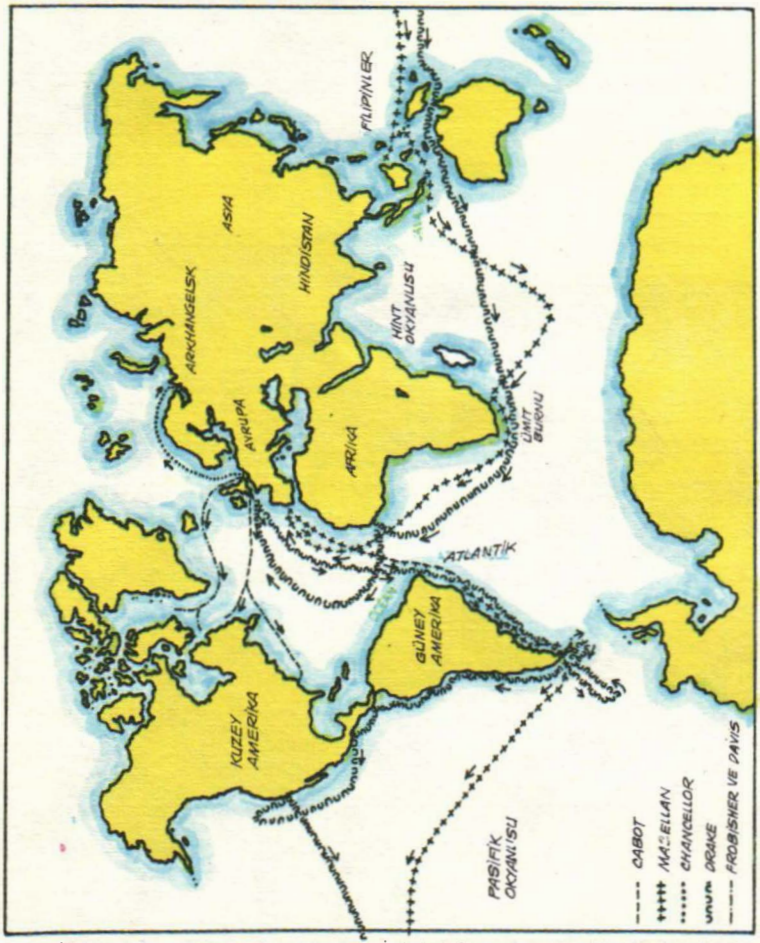

...YABANCI BİR HÜKÜMDARI DESTEKLEYEN KATOLİKLERİN DE DÜŞMAN YANLISI GİBİ GÖRÜLMELERİNE YOL AÇTI.

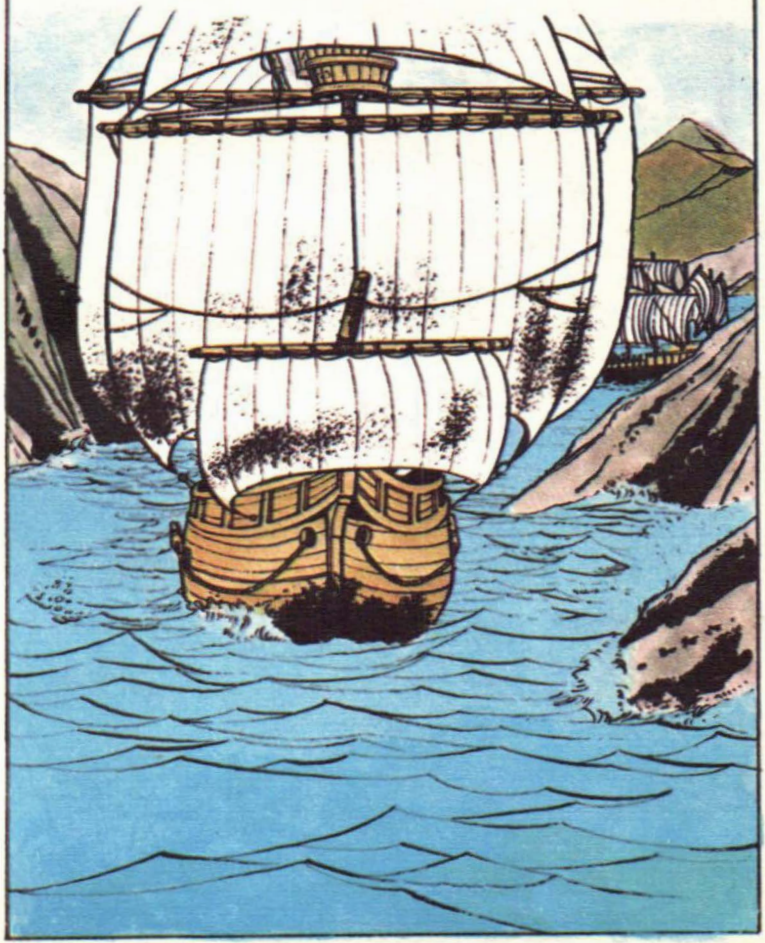
BU ARADA İNGİLİZ KORSAN GEMİLERİ SÜREKLİ OLARAK İSPANYA İLE KOLONİLERİ ARASINDAKİ DENİZ TİCARETİNİ ENGELLEMEKTE, AMERİKA KITASINDAKİ LİMAN KENTLERİ BİRER BİRER KORSAN DRAKE TARAFINDAN YAĞMA EDİLMEKTEYDİ.

İNGİLİZLER DENİZAŞIRI SEFERLERİNİ KUZEY DENİZİ'NİN ÖTESİNE KADAR YAYMAK DÜŞÜNCESİNDEYDİLER. BU AMAÇLA 1576'DA DENİZE AÇILAN KÂŞİF FROBİSHER KUZEYBATI İSTİKAMETİNDE DOĞUYA GİDEN BİR YOL BULMAK UMUDUYLA YAPTIĞI BİR DİZİ SEYAHAT SONUCUNDA AMERİKA KITASININ EN KUZEY UCUNA KADAR ULAŞMAYI BAŞARDI. ANCAK BÜTÜN BU ZAHMETLERİNE KARŞILIK ÇOK AZ ALTIN [illegible]

ERTESİ YIL BİZZAT DRAKE KOMUTASINDA YOLA ÇIKAN BİR FİLO MACELLAN'IN İZLEDİĞİ ROTA ÜZERİNDEN GÜNEYBATI İSTİKAMETİNDE ATLANTİK'İ GEÇTİ VE SADECE 16 GÜN GİBİ KISA BİR SÜREDE ÜNLÜ KAPTANIN ADIYLA ANILAN BOĞAZA ULAŞTI. DAHA SONRA PASİFİK OKYANUSU KIYISINDAKİ İSPANYOL KOLONİLERİNİ YAĞMALAYARAK KALİFORNİYA LİMANINDA DEMİRLEDİ.

BURADAN KUZEY PASİFİK YOLUYLA MOLUK ADALARINA YANAŞAN İNGİLİZLERLE ADA HALKI ARASINDA SIKI TİCARİ İLİŞKİLER KURULDU. DRAKE'İN DÖNÜŞTE PORTEKİZLİLERE AİT DENİZ YOLUNU KULLANMASIYLA BÖLGEDE...

...PORTEKİZ EGEMENLİĞİ DE SON BULUYORDU. MACELLAN VE ARKADAŞLARINDAN SONRA PASİFİK YOLUYLA DÜNYA TURUNU TAMAMLAYAN İLK İNGİLİZ OLMA UNVANINI KAZANMIŞ OLAN DRAKE'İN BU YOLCULUĞU TAM ÜÇ YIL SÜRMÜŞTÜ.

KRALİÇE ELİZABETH TARAFINDAN ATLANTİK KIYISINDA BİR KOLONİ KURMAKLA GÖREVLENDİRİLEN HUMOREY GİLBERT İKİNCİ YOLCULUĞU SIRASINDA BU GÖREVİ YERİNE GETİREMEDEN ÖLDÜ.

KENDİSİNDEN DAHA ŞANSLI OLAN ÜVEY KARDEŞİ SİR WALTER RALEİGH İSE 1581'DE FETHETTİĞİ VERİMLİ TOPRAKLARA "VİRGİNİA" ADINI VERDİ.

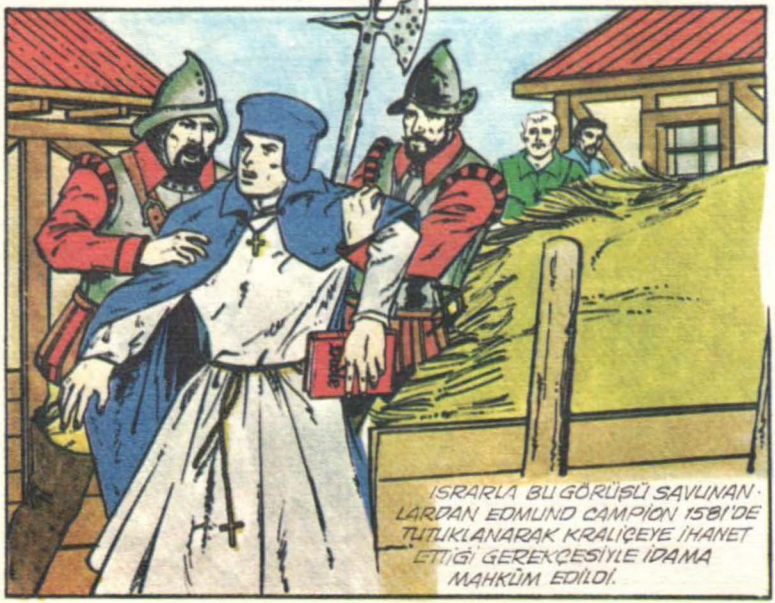

RALEİGH'İN ÜÇ KEZ ÜST ÜSTE YAPTIĞI YOLCULUKLAR SIRASINDA KURMUŞ OLDUĞU KOLONİLER....
...KIZILDERİLİ SALDIRILARI KARŞISINDA UZUN ÖMÜRLÜ OLMAMALARINA RAĞMEN BU TOPRAKLARDA KEŞFEDİLEN PATATES VE TÜTÜNÜN İNGİLTERE'DE TANINMASINDA ÖNEMLİ ROL OYNADILAR.

İNGİLTERE'NİN DENİZASIRI SULARDA ETKİNLİĞİNİN ARTMASI İSPANYA İLE ARALARININ AÇILMASINA YOL AÇTI.

AYNI ŞEKİLDE REFORM HAREKETİNE KARSI ÇIKAN KATOLİKLER DE ÜLKEDE GERGİNLİĞİN ARTMASINDA BÜYÜK BİR ETKENDİLER. PAPA'NIN YANINDA EĞİTİM GÖREN İNGİLİZ RAHİPLER....

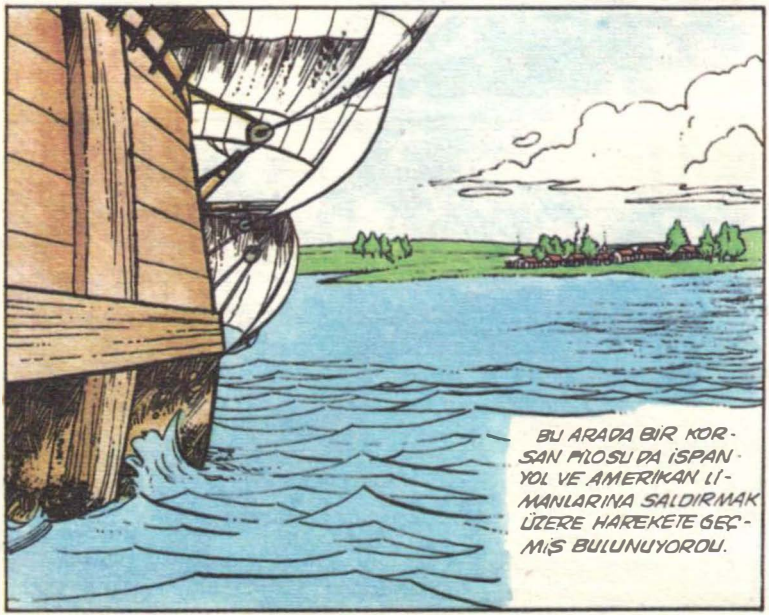

...MİSYONER OLARAK ÜLKELERİNE GERİ DÖNDÜKLERİNDE VAAZLARINDA ÖZELLİKLE EN BÜYÜK DİNİ YETKİLİNİN PAPA OLDUĞU GÖRÜŞÜNÜ SAVUNUYORLARDI.

ISRARLA BU GÖRÜŞÜ SAVUNANLARDAN EDMUND CAMPION 1581'DE TUTUKLANARAK KRALİÇEYE İHANET ETTİĞİ GEREKÇESİYLE İDAMA MAHKÛM EDİLDİ.

KISA BİR SÜRE SONRA İSPANYA ELÇİSİ İLE MARY STUART'IN DA KARIŞTIĞI BİR KOMPLO ORTAYA ÇIKARILARAK DEVRİK KRALİÇE TUTUKLANDI.

PORTEKİZ VE SÖMÜRGELERİNİ KRALLIĞINA KATAN II. FİLİP'İN LONDRA'DAKİ ELÇİSİNİN FAALİYETLERİNDEN HABERİ OLMADIĞINI İLERİ SÜREREK ÖZÜRLERİNİ BİLDİRMESİ SONUÇSUZ KALDI VE....

... KRALİÇENİN EMRİYLE HAZIRLANAN DONANMA HOLLANDA'DAKİ İSYANI DESTEKLEMEK ÜZERE DENİZE AÇILDI.

BU ARADA BİR KORSAN FİLOSU DA İSPANYOL VE AMERİKAN LİMANLARINA SALDIRMAK ÜZERE HAREKETE GEÇMİŞ BULUNUYORDU.

BU ARADA SARAY ERKÂNI KRALİÇENİN YERİNE KİMİN GEÇECEĞİ KONUSUNU ENDİŞELENMEYE BAŞLAMIŞTI. HALEN 50 YAŞININ ÜZERİNDE BULUNAN KRALİÇENİN ÖLÜMÜ HALİNDE TAHTA MARY STUART'IN EL

BUNUN ÜZERİNE İSPANYA İNGİLTERE'YE SAVAŞ AÇTI VE ADANIN İŞGAL PLANI ÜZERİNDE ÇALIŞMALARA BAŞLANDI.
KRAL ZAFER KONUSUNDA "YENİLMEZ ARMADA" ADLI İSPANYOL DONANMASINA GÜVENİYORDU. 1588'DE LİZBON'DA BİR ARAYA GELEN GEMİLER MÜRETTEBATIN YANI SIRA GÜÇLÜ İSPANYOL PİYADE ALAYIYLA DA TAKVİYE EDİLMİŞ DURUMDAYDI.

SAVAŞ KARARI ÜLKEDE BİR · LİĞİN SAĞLANMASINDA ETKİLİ OLMUŞ VE ÇOK SAYIDA KATOLİK, ANGLİKANLARIN YANINDA...

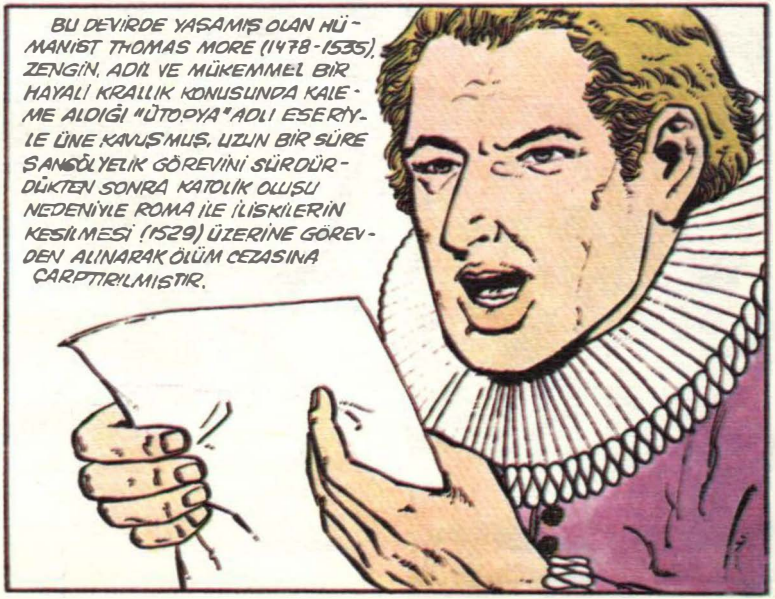

... YER ALMIŞTI. GELENEĞE GÖRE DONANMA - NIN BAŞINDA BİR İNGİLİZ SOY- LUSU OLAN LORD HOWARD OF EFFINGHAM BULUNUYORDU.

İNGİLİZLERİN MANEVRA KABİLİYETİ YÜKSEK HAFİF GEMİLERİ İSPANYOLLARIN AĞIR KALYONLARINI BÜYÜK BİR YENİLGİYE UĞRATARAK MEDİNA-SİDONİA DÜKÜNÜN KÖTÜ YÖNETİMİNDEKİ İSPANYOL DONANMASINI KIYIYA YANAŞAMADAN AĞIR KAYIPLAR VERDİREREK GERİ DÖNMEK ZORUNDA BIRAKTI.

İNGİLTERE KRALİÇE ELİZABETH DÖNEMİNDE SİYASİ, EKONOMİK VE KÜLTÜREL AÇIDAN BÜYÜK BİR İLERLEME KAYDETMİŞTİR. DENİZCİLİK ALANINDA ELDE EDİLEN BAŞARILAR DA BUNA DAHİLDİR.

BU DEVİRDE YAŞAMIŞ OLAN HÜMANİST THOMAS MORE (1478-1535), ZENGİN, ADİL VE MÜKEMMEL BİR HAYALİ KRALLIK KONUSUNDA KALEME ALDIĞI "ÜTOPYA" ADLI ESERİYLE ÜNE KAVUŞMUŞ, UZUN BİR SÜRE SANSÖRLÜK GÖREVİNİ SÜRDÜRDÜKTEN SONRA KATOLİK OLUŞU NEDENİYLE ROMA İLE İLİŞKİLERİN KESİLMESİ (1529) ÜZERİNE GÖREVDEN ALINARAK ÖLÜM CEZASINA ÇARPTIRILMIŞTIR.

İYİ BİR EĞİTİM GÖRMÜŞ OLAN KRALİÇE DE SANATIN GELİŞMESİNE ÖNEMLİ KATKIDA BULUNMUŞTUR. SİR WALTER RALEIGH GİBİ KİŞİLER BU DÖNEMDE ASKERİ BAŞARILARININ YANI SIRA, EDEBİYAT VE SANAT ALANINDAKİ ETKİNLİKLERİYLE DE TANINIRLAR.

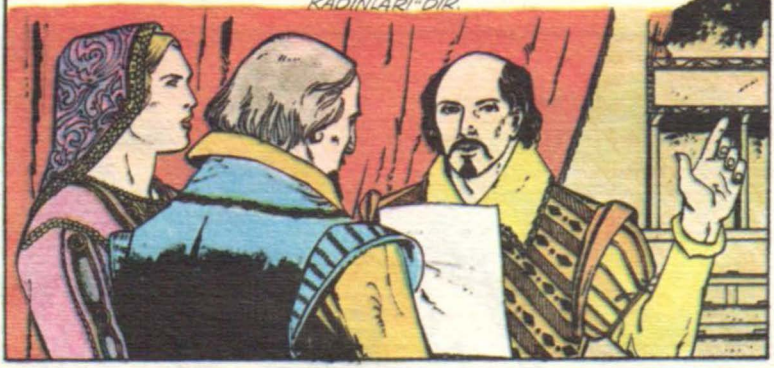

ELİZABETH DÖNEMİ SANATÇILARI CANLILIKLARI, YETENEKLERİ VE ASİ TAVİRLARIYLA YENİ BİR DÖNEMİ BAŞLATMIŞLARDIR.

İNGİLİZ RÖNESANSI'NIN TANINMIŞ İSİMLERİ ARASINDA ORLANDO GİBBONS (1583-1625), THOMAS MORLEY (1557-1603), CHRİSTOPHER MARLOWE (1564-1593) VE BEN JONSON (1572-1637) GİBİ SANATÇILARA RASTLANIR. ANCAK İSPANYA'NIN CERVANTES'İ GİBİ BU KONUDA EN BÜYÜK İSİM WİLLİAM SHAKESPEARE (1564-1616)'DİR.

AYNI ZAMANDA SAİR, OYUN YAZARI, AKTÖR VE YÖNETMEN OLAN SHAKESPEARE'İN ESERLERİ ARASINDA EN TANINMIŞLARI İNGİLİZ (VI. HENRY, III. RICHARD) VE DÜNYA (JULİUS CAESAR, HAMLET) TARİHİNDEN ESİNLENEREK YAZDIĞI OYUNLARLA TAMAMEN HAYAL ÜRÜNÜ OLAN "BİR YAZ GECESİ RÜYASI" VE "WİNDSOR'UN NEŞELİ KADINLARI"DIR.

SHAKESPEARE GEREK DERİNLEMESİNE YAPTIĞI RUH TAHLİLLERİ, GEREKSE GÜÇLÜ VE ZENGİN ŞİİRSELLİĞİYLE DÜNYA EDEBİYATINDA KENDİSİNE ÖNEMLİ BİR YER EDİNMİŞ YAZARLARDANDIR.

KRALİÇE ELİZABETH, SAĞLIĞINDA SON MÜCADELESİNİ AŞIRI PROTESTAN OLARAK BİLİNEN PÜRİTENLERE KARŞI VERMİŞ....
...İKTİDAR VE ANGLİKAN KİLİSESİ ÜZERİNDEKİ ÜSTÜNLÜĞÜNÜ KABUL ETTİRDİKTEN SONRA....

... 1603 YILINDA 70 YAŞINDAYKEN ÖLMÜŞTÜR. TUDOR HANEDANI KRALİÇE ELİZABETH'İN ÖLÜMÜYLE BİRLİKTE SONA ERER. ONDAN BOŞALAN YERE İSKOÇYA KRALİÇESİ MARY STUART'IN OĞLU I. JAMES GEÇMİŞ VE STUART'LAR HANEDANINI BAŞLATMIŞTIR. BU DÖNEMDE İNGİLTERE'NİN PARLAK BİR DÖNEME GİRDİĞİ GÖRÜLMEKTEDİR.
Zapp '90 T. Müller

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

1485
III. Richard'ı Bosworth'ta yenilgiye uğratan VII. Henry, İngiltere kralı ilan edilerek Tudor hanedanını kurdu.

1509
Bu tarihte yerine oğlu VIII. Henry geçti.

1553
VI. Edward'dan boşalan yere bu tarihte VIII. Henry ile Catherine d'Aragon'un kızları Mary geçti ve Katolik mezhebi önem kazandı.

1558-1559
Mary Tudor'un ölümünden sonra tahta üvey kız kardeşi Elizabeth geçti ve Katoliklerin ağır eleştirilerine hedef oldu. Kraliçe, onaylanan Birlik Yasası ile İngiliz Anglikan Kilisesi'nin en büyük ruhani ve cismani başkanı olarak kabul edildi.

1568
İskoçya'da ayaklanan Protestanlar Mary Stuart'ı ülkeden kovarak krallığa oğlu VI. James'i getirdiler. Bunun üzerine devrik kraliçe İngiltere'ye sığınmak zorunda kaldı.

1587
Hainlikle suçlanan Mary Stuart yargılanarak ölüme mahkûm oldu.

1603
İngiltere kraliçesi I. Elizabeth'in ardında bir varis bırakmadan ölmesi üzerine yerine Mary Stuart'ın 1568'den beri İskoçya kralı olan oğlu I. James geçti.